

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

18 octombrie 2017

CEB nr. 379

RAPORT

**la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.510 din 23.12.2016)**

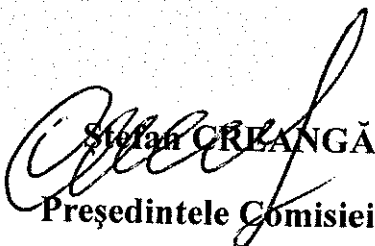
Lectura II

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, pentru lectura a doua și comunică următoarele:

Pentru lectura a doua, la proiectul de lege supus procedurii de examinare au parvenit mai multe amendamente de la deputați și propuneri de la societatea civilă, care au fost remise spre avizare Guvernului în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Rezultatele examinării amendamentelor, obiecțiilor și propunerilor parvenite la proiectul de lege nr.510 din 23.12.2016 de către Comisia economie, buget și finanțe sunt reflectate în tabela de sinteză, anexă la prezentul raport.

În contextul propunerilor acceptate, proiectul de lege nr.510 din 23.12.2016 a fost redactat și este anexat la prezentul raport.

În rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe propune adoptarea proiectului de lege nr.510 din 23.12.2016 în Lectura II și finală.

Ștefan CREANGĂ
Președintele Comisiei

2.		<p>Directia generală juridică Potrivit art. 13 alin. (2) din Legea nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 20 lit. e) din Legea nr. 780/2001 privind actele legislative, actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative la proiectul de act legislativ. Reținem, că nota informativă la proiectul de act legislativ nu face referință la actul de analiză a impactului de reglementare, din care considerăm, reținem necesitatea prezentării acestuia la inițiativa legislativă.</p>	<p>Se acceptă Impactul de reglementare asupra activității de întreprinzător a fost efectuat la etapa corespunzătoare pregătirii proiectului de lege nr.510 din 23.12.2016 și a fost prezentat suplimentar.</p>	<p>Se acceptă</p>
3.	<p>Art. I. – Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează: Articolul 1 se completează cu punctul 1' cu următorul cuprins: „1'. Antreprenoriatul social este o formă a activității de antreprenoriat în care soluționarea unui obiectiv de ordin social sau comunitar este prioritară în raport cu scopul obținerii de profit. Prevederile prezentei legi se aplică activității de antreprenoriat social în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI' din prezenta lege.”</p>	<p>Deputatul Stefan CREANGĂ Pct. 1' se expune în următoarea redacție: ”Antreprenoriatul social este o activitate de antreprenoriat scopul principal al căreia este soluționarea unor probleme sociale în interesul comunității.”</p>	<p>Se acceptă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
4.	<p>Art. I. – Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările și</p>	<p>Directia generală juridică Art. I: 1) pct. 1., pentru un spor de precizie normativă, cuvântul „comunitar” sugerăm a fi înlocuit cu cuvintele „de interes comunitar”.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>completările ulterioare, se completează după cum urmează: Articolul 1 se completează cu punctul 1¹ cu următorul cuprins: „1¹. Antreprenoriatul social este o formă a activității de antreprenoriat în care soluționarea unui obiectiv de ordin social sau comunitar este prioritară în raport cu scopul obținerii de profit. Prevederile prezentei legi se aplică activității de antreprenoriat social în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI¹ din prezenta lege.”</p>	<p>În același timp, recomandăm a fi definiți termenii utilizați în proiectul de lege, cum ar fi: „categorie defavorizată a populației”, „obiectiv de interes general”, „obiectiv de interes social”, „obiectiv de interes comunitar”, „statut de întreprindere socială”, „statut de întreprindere socială de inserție”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Ca soluție propunem substituirea noțiunii de „categorie defavorizată a populației” cu noțiune de „persoană și familie defavorizată” așa cum este definită în prevederile Legii asistenței sociale nr. 547-XV din 25.12.2003. Noțiunile „obiectiv de interes general”, „obiectiv de interes social”, „obiectiv de interes comunitar” este inoportun de a le defini deoarece acestea au dispărut din definiția de „antreprenoriat social”. Totodată, definirea noțiunii de „statut de întreprindere socială”, „statut de întreprindere socială de inserție” sunt de prisos, deoarece există definiția de întreprindere socială și întreprindere socială de inserție. Statutul sau mai bine zis obținerea acestuia este o finalitate (vezi art.36² și 36³).</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
<p>5. Articolul 36¹. Antreprenoriatul social Antreprenoriatul social este activitatea de antreprenoriat desfășurată de organizații necomerciale (asociații obștești, fundații și instituții private) și întreprinderi sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, în scopul realizării unor obiective de ordin social sau comunitar, precum consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale și/sau comunitare, creșterea incluziunii sociale.”</p> <p>(2) Organizațiile necomerciale (asociații obștești, fundații și instituții private), desfășoară activitatea de antreprenoriat social după obținerea statutului de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție, în condițiile articolelor 36² și 36³.</p>	<p>Deputatul Ștefan CREANGĂ Pct.1 se expune în următoarea redacție: ”Activitatea de antreprenoriat social, desfășurată de întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, este orientată spre îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de oportunități pentru persoanele dezavantajate sau care fac parte din categorii vulnerabile prin consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale și/sau comunitare, creșterea incluziunii sociale.”</p> <p>Se completează cu alin. (2) în redacția: (2) Organizațiile necomerciale (asociații obștești, fundații și instituții private), desfășoară activitatea de antreprenoriat social după obținerea statutului de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție, în condițiile articolelor 36² și 36³.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>6. Articolul 36¹. Antreprenoriatul social</p> <p>Antreprenoriatul social este activitatea de antreprenoriat desfășurată de organizații necomerciale (asociații obștești, fundații și instituții private) și întreprinderi sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, în scopul realizării unor obiective de ordin social sau comunitar, precum consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale și/sau comunitare, creșterea incluziunii sociale, în special a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.</p>	<p>Deputatul Valeriu Ghilețchi</p> <p>Pe tot parcursul proiectului de lege sintagma ” (asociații obștești, fundații și instituții private)” va fi înlocuită cu ” (asociații obștești, fundații, culte religioase și instituții private)”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Misiunea cultelor religioase este una diferită de cea de antreprenoriat social și este orientată spre satisfacerea necesităților spirituale ale credincioșilor (răspîndirea învățături de credință, educația religioasă, oficierea serviciilor religioase, desfășurarea acțiunilor de binecuvîntare și propovăduire, instruirea și perfecționarea deservenților cultelor religioase), precum și altă activitate orientată spre asigurarea organizatorică și materială a practicilor de cult (editarea, desfacerea și răspîndirea literaturii cu conținut religios, producerea, desfacerea și răspîndirea obiectelor de cult, confecționarea veșmintelor de cult etc.) - vezi art.3 din Legea nr. 125/2007. Practica internațională nu denotă astfel de exemple.</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
<p>7. Articolul 36¹. Antreprenoriatul social</p> <p>Antreprenoriatul social este activitatea de antreprenoriat desfășurată de organizații necomerciale (asociații obștești, fundații și instituții private) și întreprinderi sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, în scopul realizării unor obiective de ordin social sau comunitar, precum consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale și/sau comunitare, creșterea incluziunii sociale, în special a persoanelor din</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>2) pct. 2:</p> <p>a) art. 36¹:</p> <p>- pct. 1, cu referire la atribuirea instituțiilor private la categoria organizațiilor necomerciale, relevăm, că prin proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului civil, plasat pe pagina web a Ministerului Justiției – www.justice.gov.md și prezentat Direcției generale juridice spre avizare în corospundere cu prevederile Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional (nr. 273 I din 02.12.2016) se propune, ca „instituția” să fie exclusă din categoria organizațiilor necomerciale și atribuită la categoria persoanelor juridice de drept public. Pentru acest motiv, sugerăm corelarea propunerii legislative cu acest proiect de lege, iar drept consecință, urmează ca instituția privată să fie exclusă din categoria organizațiilor necomerciale care vor desfășura activitate de</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului civil (<i>prin care se propune ca „instituția” să fie exclusă din categoria organizațiilor necomerciale și atribuită la categoria persoanelor juridice de drept public</i>) este la nivel de proiect și nu are putere juridical or, Guvernul s-a ghidat de legislația în vigoare.</p> <p>Prin urmare, după cum se cunoaște proiectul urmează să parcurgă o serie de etape (aprobarea de Guvern, adoptarea de către Parlament în II lecturi, promulgarea de către Președintele), fapt ce nu garantează că acest proiect promovat de Ministerul Justiției va fi publicat în Monitorul Oficial.</p> <p>Prin urmare, chiar și în cazul devenirii</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>

	<p>categoriile defavorizate ale populației.</p>	<p>antreprenoriat social. Obiecția este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul propunerii legislative;</p>	
8.	<p>Articolul 36¹. Antreprenoriatul social Antreprenoriatul social este activitatea de antreprenoriat desfășurată de organizații necomerciale (asociații obștești, fundații și instituții private) și întreprinderi sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, în scopul realizării unor obiective de ordin social sau comunitar, precum consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale și/sau comunitare, creșterea incluziunii sociale, în special a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.</p>	<p>Comisia drepturile omului și relații interetnice Există Comisia de certificare și activitatea de utilitate publică, prevăzute de Legea nr. 837/17.05.96 cu privire la asociațiile obștești, de ce nu de modificat această lege? Care este diferența între Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social și Comisia de certificare, care atribuie statutul de utilitate publică?</p>	<p>acestei inițiative definitive, nu vedem o problemă în modificarea legislației (<i>practica denotă aducerea actelor legislative în conformitate cu noile prevederi</i>).</p>
			<p>Nu se acceptă Obiectul de reglementare a Legii nr. 837/17.05.96 cu privire la asociațiile obștești - activitatea în general a organizațiilor necomerciale, iar al proiectului de lege privind antreprenoriatul social – activitatea de antreprenoriat a asociațiilor obștești și întreprinderilor sociale, inclusiv celor de inserție. Subiecții Legii nr. 837/17.05.96 cu privire la asociațiile obștești sunt organizațiile necomerciale, cu excepția partidelor și altor organizații social-politice, sindicatelor, asociațiilor de patronat, organizațiilor religioase, organizațiilor create de autoritățile publice, organizațiile cooperatiste, iar subiecții proiectului de lege privind antreprenoriatul social sunt întreprinderile sociale și sociale de inserție (<i>SRL-le, Cooperativele de producere, inclusiv organizațiile necomerciale</i>).</p> <p>3. Noțiunile: <i>Activitate de utilitate publică</i> - activitatea (specifică) asociației obștești/fundației/instituției private desfășurată realizată în mod gratuit sau la preț redus pentru persoanele sau grupurile dezavantajate, iar <i>Antreprenoriatul social</i> este activitatea de antreprenoriat (mai generală) desfășurată de asociații obștești/fundații/instituții private și</p>
			<p>Se acceptă opinia autorului</p>

	<p>întreprinderi sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, în scopul realizării unor obiective de ordin social sau comunitar, precum consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale și/sau comunitare, inclusiv creșterea incluziunii sociale, în special a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.</p> <p>4. Legea nr. 837/17.05.96 cu privire la asociațiile obștești prevede încă 3 domenii diferite Antreprenoriatului social:</p> <p>a) promovarea păcii, prieteniei și înțelegerii între popoare, prevenirea și depășirea conflictelor civile, sociale, etnice și religioase;</p> <p>b) apărarea și promovarea democrației și drepturilor omului;</p> <p>c) prevenirea criminalității și contribuirea la contracararea acesteia.</p> <p>5. Competențele sunt în general asemănătoare, doar că în Legea nr. 837/17.05.96 cu privire la asociațiile obștești sunt mai detaliate (ramificate).</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Definițiile nu contravin prevederilor Codului civil și sunt în conformitate cu bunele practice europene referitoare la antreprenoriatul social.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Obținerea statutului de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție nu este obligatorie.</p>	<p>Este necesar de sincronizat definiția "antreprenoriatul social" din pct. 1 art. 36¹ și dispoziția pct. 4 art. 36³ cu prevederile art. 187-188 al Codului Civil care stabilesc că organizațiile necomerciale pot exercita nemijlocit activitate economică ce rezultă expres din scopul prevăzut în statut.</p> <p>Totodată, există o incertitudine în privința situației dacă persoanele care la moment practică acest gen de activitate economic, cum ar fi întreprinderile create de societățile orbilor, surzilor și invalizilor vor fi supuse evaluării repetate de către Comisia națională pentru Antreprenoriat Social pentru a li se menține acest statut în continuare or acesta urmează a fi reflectat în dispoziții finale și tranzitorii.</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p> <p>Se acceptă opinia autorului</p>
--	--	--	---

Un grup de deputati (Oxana DOMENITI și V. Pănciuc, V. Odnostalco, V. Pistrimciuc)

La Art.1, art. 36¹, după alin 1 se introduce un alineat nou cu următorul conținut:

„ În sensul prezentei legi, prin persoane din categorii defavorizate se subînțeleg următoarele categorii:

- 1) persoane dependente de alcool și/sau substanțe toxice și/sau substanțe psihotrope, fapt confirmat de către instituția medico-sanitară publică competentă;
- 2) persoane fără adăpost, fapt confirmat de către autoritatea administrației publice locale în raza căreia este înființată persona și conform informației din Registrul de stat de evidență a populației;
- 3) persoane cu dezabilități fizice, mentale sau senzoriale, fapt confirmat prin gradul de invaliditate eliberat de către instituția/autoritatea publică competentă;
- 4) persoane foști pacienți ale instituțiilor psihiatrice sau care se află sub tratament psihiatric, fapt confirmat de către instituția medico-sanitară publică competentă;
- 5) persoane victime ale traficului de ființe umane și/sau persoane victime ale violenței în familie, fapt confirmat prin certificatul emis de serviciul local de asistență socială;
- 6) persoane care au ispășit o pedeapsă cu privațiune de libertate, fapt confirmat prin certificatul eliberat de instituția de detenție;
- 7) persoane singure, care au doi și mai mulți copii la întreținere, fapt confirmat de către serviciul local de asistență socială;
- 8) persoane tinere șomeri (18-35 ani), care au părăsit timpuriu școala și nu au absolvit învățământul general obligatoriu, precum și absolvenții instituțiilor de învățământ profesional secundar și universitar, care nu au un loc permanent de muncă, fapt confirmat de către autoritatea/instituția publică locală pentru ocuparea forței de muncă.”

Nu se acceptă.

Expunerea categorială a persoanei/familiei care poate fi implicată în activități de antreprenariat social nu elucidează neapărat un indicator de vulnerabilitate socială și economică, context în care se impune necesitatea reglementării criteriilor de încadrare în grupuri defavorizate. Certificarea categorială a beneficiarilor enumerate este un process discriminativ și contrar abordărilor prin prisma respectării dreptului omului și necesităților individuale. Identificarea persoanei/familiei din categoria vizată tine de competența structurilor teritoriale ale asistenței sociale și modul/procedura respective se poate stabili prin act normative al Guvernului.

Se acceptă opinia autorului

<p>10</p> <p>2. Constitue activități de antreprenoriat social activitățile orientate spre:</p> <ul style="list-style-type: none"> crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației; protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și a familiilor lor în scopul incluziunii sociale a acestora; promovarea serviciilor de realizare a posibilităților de ocupare a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației, prin realizarea serviciilor de intermediere a muncii, informarea și consilierea profesională, consultanță și asistență pentru inițierea unei activități de întreprinzător, orientare și formare profesională; realizarea activităților care să contribuie la implementarea politicilor publice de dezvoltare regională, inclusiv reducerea dezechilibrelor nivelurilor de dezvoltare social-economică dintre regiuni și din interiorul lor, consolidarea oportunităților financiare, instituționale și umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor, susținerea activității autorităților administrației publice locale și a colectivităților locale orientate spre dezvoltarea social-economică a localităților și coordonarea interacțiunii lor cu strategiile și programele naționale, de sector și 	<p>Directia generală juridică</p> <p>pct.2., sunt indicate activitățile care constituie antreprenoriat social, iar la pct. 3 se propune, ca lista genurilor de activitate din domeniile prevăzute la pct. 2 să fie stabilite de Guvern. Conform bunelor practici legislative, invocăm în acest sens, art. 10 din Legea nr. 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi; anexa la Legea nr. 93-XIV din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător; art. 8 din Legea nr. 451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, toate genurile de activitate pentru practicarea activității de întreprinzător sunt detaliate în legile corespunzătoare genului respectiv de activitate. Pentru acest motiv, optăm pentru stipularea expresă în textul proiectului de lege a genurilor de activitate preconizate a fi desfășurate de către subiecții antreprenoriatului social. Drept rezultat, actul legislativ va avea o claritate în aplicare, inclusiv și din considerentul, că la art. 36³ pct. 1 alin. (1) se prevede, că „pot obține statut de întreprindere socială societățile cu răspundere limitată și cooperativele de producție, care desfășoară activități în cel puțin unul din domeniile prevăzute la art. 36¹ pct. 2. din lege”;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În legislația internațională din domeniul antreprenoriatului social este definită doar activitatea cu caracter social fara a se concretiza care ar fi genurile de activitate.</p> <p>În lege sunt stabilite domeniile, iar ulterior în consultare cu instituțiile de resort (Biroul Național de Statistică, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale), vor fi identificate activitățile economice conform CAEM care cad sub incidența legii date (prin act guvernamental).</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
---	--	--	------------------------------------

<p>regionale de dezvoltare; prestarea și dezvoltarea serviciilor sociale, precum și pentru asigurarea sustenabilității financiare în vederea dezvoltării și extinderii serviciilor sociale; promovarea activităților de protecție a mediului înconjurător; gestionarea deșeurilor de producție și menajere în scopul reducerii acestora și reintroducerii lor maximele în circuitul economic, preveniri poluării mediului; promovarea unor activități de protecție a patrimoniului național, inclusiv cultural, tehnic, natural; realizarea activităților de turism și sport în scop de recreere și socializare; realizarea activităților extrașcolare; realizarea activităților din domeniile educației, culturii, ocrotirii sănătății, creșterii bunăstării, dezvoltării comunitare, protecției și asistenței sociale dacă aceste activități sunt îndreptate exclusiv spre consolidarea coeziunii economice și sociale și creșterea incluziunii sociale.</p>			
<p>11 Articolul 36³. Condiții pentru atribuirea statutului de întreprindere socială și a statutului de întreprindere socială de inserție Societățile cu răspundere limitată și cooperativele de producție, constituite de asociații obștești, fundații, instituții private și/sau persoane fizice pot obține statut de întreprindere socială de inserție</p>	<p>Directia generală juridică b) art. 36³, pct. 2, se prevede înființarea societăților cu răspundere limitată și cooperativele de producție de către „<i>instituții private și/sau persoane fizice</i>”, pe când art. 36¹ face referință la „<i>instituții private</i>”, art. 36² – la „<i>instituții private și/sau persoane fizice</i>”, iar la art. 36⁴, pct. 2 alin. (2) – „<i>instituții private</i>”, pentru care motiv se impune corelarea acestor prevederi în sensul stipulării concrete a subiecților ce pot înființa societăți cu răspundere limitată și cooperative de</p>	<p>Se acceptă. Urmează a fi inclusă sintagma „și/sau persoane fizice”, după cuvintele „instituții private” de la art. 36/3 alineatul întâi.</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>dacă, suplimentar la condițiile menționate în punctul 1 din prezentul articol, cu excepția subpunctului 1), întrunesc cumulativ următoarele condiții: au permanent cel puțin 30% din angajați persoane din categoriile defavorizate ale populației, astfel încât timpul de lucru cumulat al acestor angajați să reprezinte cel puțin 30% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților; stipulează expres în actul de constituire a persoanei juridice ca obiectiv crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.</p>	<p>producție. Se va ține cont, în acest sens, și de pct.2) lit. a) prima liniuță din prezentul aviz în partea ce se referă la excluderea instituțiilor private din categoria subiecților ce pot practica activitate de antreprenoriat social.</p>		
<p>12 Articolul 36⁴. Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social (<i>în continuare – Comisie</i>) este un organ colegial, care se instituie prin ordinul ministrului economiei și exercită următoarele atribuții principale: elaborează studii și rapoarte în domeniul antreprenoriatului social; participă la elaborarea politicilor publice și a actelor normative în domeniul antreprenoriatului social; înaintează recomandări privind îmbunătățirea mediului de dezvoltare a antreprenoriatului social; atribuie, certifică și retrage statutul de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție. Comisia este compusă din 9</p>	<p><u>Directia generală juridică</u> c) art. 36⁴: - pct. 2., privitor la constituirea Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social, se propune ca Comisia să fie constituită din 9 membri după cum urmează, 5 membri – din partea organelor centrale de specialitate ale administrației publice (ministere), iar 4 membri – din rândul reprezentanților organizațiilor necomerciale (asociații obștești, fundații sau instituții private), precum și al reprezentanților întreprinderilor sociale și a întreprinderilor sociale de inserție. Întrucât instituția privată se propune a fi exclusă din categoria organizațiilor necomerciale, urmează ca în textul legii să fie indicat expres din partea căror subiecți vor fi numiți reprezentanți în calitate de membri ai Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social. Totodată, relevăm, că nu se conțin careva prevederi referitoare la conducerea Comisiei, precum și care este modalitatea de alegere a conducerii Comisiei, de adoptare a deciziilor privind acordarea, retragerea statutului de întreprindere sociale, precum și a întreprinderii sociale de inserție;</p>	<p>Nu se acceptă Alineatul șase din acest articol împotrunește Guvernul cu dreptul de a reglementa modul de organizare a Comisiei, ceea ce include și prevederi referitoare la modalitatea de alegere a conducerii Comisiei, de adoptare a deciziilor de retragere a statutului, etc.</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>

	<p>membri: cîte un membru din partea Ministerului Economiei, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerului Sănătății, Ministerului Finanțelor și Ministerului Justiției; 4 membri din rîndul reprezentanților organizațiilor necomerciale (asociații obștești, fundații sau instituții private) care desfășoară activități de antreprenariat social și al reprezentanților întreprinderilor sociale, inclusiv întreprinderilor sociale de inserție.</p>			
13	<p>Modul de organizare și funcționare a Comisiei, componența nominală a acesteia, modul de atribuire, certificare și retragere a statutului de întreprindere socială sau, după caz, întreprindere socială de inserție, inclusiv procedura de examinare a solicitării privind atribuirea unui astfel de statut, precum și controlul privind conformarea la statutul de întreprindere socială sau, după caz, întreprindere socială de inserție se stabilesc de Guvern.”</p>	<p>Direcția generală juridică pct. 6, sintagma „după caz” propunem a fi revăzută în sensul excluderii acesteia, fiindcă, pe de o parte, aceasta va putea crea interpretări neuniforme la aplicarea legii, iar pe de altă parte, controlul privind conformarea la statutul de întreprindere socială urmează a fi aplicat și întreprinderilor sociale de inserție</p>	Se acceptă	Se acceptă
14		<p>Deputatul Stefan CREANGĂ După art.36⁴ se completează cu art.36⁵ cu următorul cuprins: „Articolul 36⁵. Măsuri de sprijin și încurajare a antreprenoriatului social (1) Statul acordă facilități fiscale pentru dezvoltarea antreprenoriatului social prin prevederile Codului fiscal.</p>	Se acceptă.	Se acceptă.

<p>15 Art. II. – Legea nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.153-156BIS), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează: Se completează cu articolul 26¹ cu următorul cuprins: „Articolul 26¹. Activitatea de</p>	<p>(2) Întreprinderile sociale de inserție beneficiază de: 1) consiliere gratuită la constituirea și/sau la dezvoltarea afacerii din partea autorităților și instituțiilor publice; 2) dreptul de participare la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice precum este stabilit de legislația privind achizițiile publice; 3) ajutor de stat prin intermediul programelor de stat, ce vor fi aprobate cu respectarea legislației naționale în materie de ajutor de stat. (3) Întreprinderile sociale de inserție pot beneficia de următoarele facilități din partea autorităților administrației publice locale: 1) atribuirea unor spații și/sau terenuri aflate în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, cu respectarea prevederilor Legii administrației publice locale, în scopul desfășurării activităților pentru care le-a fost acordat statutul de întreprindere socială de inserție; 2) sprijin, în promovarea produselor realizate și/sau furnizate, serviciilor prestate ori lucrărilor executate în comunitate, precum și în identificarea unor piețe de desfacere a acestora; 3) sprijin în promovarea turismului și activităților conexe acestuia, prin valorificarea patrimoniului istoric și cultural local; 4) alte facilități și scutiri de taxe și impozite acordate de autoritățile administrației publice locale, în condițiile legii.</p>		
	<p><u>Directia generală juridică</u> Art. II, art. 26¹ alin. (2), cuvintele „formă juridică” sugerăm a fi înlocuite cu cuvintele „forma juridică de organizare”. Reiterăm obiecția și pentru Art. III, art. 23¹ alin. (2).</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

16	<p>antreprenoriat social a asociației obștești</p> <p>Antreprenoriatul social este o formă a activității economice a asociației obștești.</p> <p>Asociația obștească poate desfășura activități de antreprenoriat social în conformitate cu prevederile Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, de sine stătător sau prin întreprinderile sociale pe care le fondează sub formă juridică de societăți cu răspundere limitată și cooperative de producție.”</p>	<p>Deputatul Valeriu Ghilețchi</p> <p>După Art.III se va adăuga un nou articol IV cu următorul conținut:</p> <p>”Art.IV.-Legea nr 125 din 11 mai 2007 privind cultele religioase și părțile lor componente se completează cu articolul 43¹ cu următorul conținut:</p> <p>Articolul 431, Activitatea de antreprenoriat social al cultelor religioase</p> <p>(1) Antreprenoriatul social este o formă a activității economice a cultelor religioase</p> <p>(2) Cultele religioase pot desfășura activități de antreprenoriat social în conformitate cu prevederile Legii nr. 854 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi de sine stătător sau prin întreprinderile sociale pe care le fondează sub formă juridică de societăți cu răspundere limitată și cooperative de producție.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Misiunea cultelor religioase este una diferită de cea de antreprenoriat social și este orientată spre satisfacerea necesităților spirituale ale credincioșilor (răspîndirea învățături de credință, educația religioasă, oficierea serviciilor religioase, desfășurarea acțiunilor de binecuvîntare și propovăduire, instruirea și perfecționarea deservenților cultelor religioase), precum și altă activitate orientată spre asigurarea organizatorică și materială a practicilor de cult (editarea, desfacerea și răspîndirea literaturii cu conținut religios, producerea, desfacerea și răspîndirea obiectelor de cult, confecționarea veșmintelor de cult etc.) - vezi art.3 din Legea nr.125/2007. Practica internațională nu denotă astfel de exemple.</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
----	--	--	--	---

<p>17</p> <p>Codul fiscal Nr. 1163/24.04.97 Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile în venitul brut nu se includ următoarele tipuri de venit:</p> <p>Articolul 53². Asociațiile de economii și împrumut Se scutesc de plata impozitului asociațiile de economii și împrumut.</p> <p>Articolul 53³. Organizațiile sindicale și patronale Organizațiile sindicale și patronale se scutesc de impozit pe venit.</p> <p>Articolul 283. Scutirea de impozit (1) De impozitul pe bunurile imobiliare sînt scutiți: a) autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile; b) societățile orbilor, surzilor și invalizilor și întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale acestor societăți;</p>	<p>Un grup de deputați (Oxana DOMENȚI și V. Pănciu, V. Odnostalcov, V. Pistrimciuc) Proiectul de lege se va completea cu un articol nou cu următorul cuprins: Codului Fiscal - se completează după cum urmează: 1. art 20, se completează cu litera z¹⁴ cu următorul conținut: z¹⁴) dividendele din profitul obținut din activitatea de antreprenoriat social achitate de către întreprinderile sociale, inclusive întreprinderile sociale de inserție, asociațiilor obștești fundațiilor și/sau instituțiilor private. 2. Se completează cu articolul 53⁴ în următoarea redacție: 53⁴. Întreprinderile sociale Se scutesc de plata impozitului pe venit obținut din activitatea din antreprenoriat social întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție. Art.283, alin.(1) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins: " b¹) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private care desfășoară activități de antreprenoriat social și întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție – pentru bunurile imobiliare destinate activității de antreprenoriat social și/sau dobîndite din desfășurarea activității de antreprenoriat social." 4. La articolul 295 litera g) se completează în final cu textul "... precum și întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, dacă unitățile acestora practică activitatea de antreprenoriat social." 5. Art. 306 se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins: d¹) apa extrasă de întreprinderile sociale inclusive întreprinderile sociale de inserție , sau livrată</p>	<p>Nu se acceptă Experiența țărilor membre UE atestă că scutirile și reducerile de la plata taxelor și impozitelor, anularea penalităților și majorărilor de întârziere la plata obligațiilor către stat sunt, de regulă, mai nocive pentru economia de piață decât cele sub forma cheltuielilor bugetare (subvenții, subsidii). Extinderea facilităților fiscale atrage după sine un nivel scăzut al veniturilor la bugetul de stat în cazul modificărilor propuse la art.20 lit.z¹⁴) și art.53⁴, precum și al veniturilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale în cazul modificărilor propuse la art.283 alin.(1) lit.b¹) și art.295 lit.g), fapt care va duce la constrîngerea (reducerea) programelor bugetare existente de cheltuieli sau majorarea deficitului bugetar. De asemenea, art.131 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova prevede că, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
--	--	---	---

	<p>acestora direct sau prin intermediul unor agenți economici și utilizată de către aceste întreprinderi în activitățile de antreprenariat social.</p> <p>6. Articolul 343 se completează în final cu textul ”și întreprinderile sociale inclusiv întreprinderile sociale de inserție de taxa pentru autovehiculele care sînt utilizate în activitatea de antreprenariat social desfășurată de către întreprinderile respective.</p>		
<p>18</p> <p>Codul fiscal Nr. 1163/24.04.97</p> <p>Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile</p> <p>În venitul brut nu se includ următoarele tipuri de venit:</p>	<p>Platforma pentru promovarea Antreprenoriatului social</p> <p>Se propune completarea Codului Fiscal după cum urmează:</p> <p>La art 20, se completează cu litera z¹⁴ cu următorul conținut:</p> <p>z¹⁴) dividendele din profitul obținut din activitatea de antreprenariat social achitate de către întreprinderile sociale, inclusive întreprinderile sociale de inserție, asociațiilor obștești fundațiilor și/sau instituțiilor private.</p> <p>2. Se completează cu articolul 53⁴ în următoarea redacție:</p> <p>53⁴. Întreprinderile sociale</p> <p>Se scutesc de plata impozitului pe venit obținut din activitatea din antreprenariat social întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție și/sau instituțiile private.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>(vezi comentariile de mai sus)</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
<p>19</p> <p>Codul fiscal Nr 1163/24.04.97</p> <p>Articolul 53¹. Întreprinderile create de societățile orbilor, surzilor și invalizilor</p> <p>Se scutesc de plata impozitului întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale societăților orbilor, surzilor și invalizilor.</p> <p>Articolul 53². Asociațiile de economii și împrumut</p>	<p>Platforma pentru promovarea Antreprenoriatului social</p> <p>2. Se completează cu articolul 53⁴ în următoarea redacție:</p> <p>53⁴. Întreprinderile sociale</p> <p>Se scutesc de plata impozitului pe venit obținut din activitatea din antreprenariat social întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție și/sau instituțiile private.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>(vezi comentariile de mai sus)</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>

<p>Se scutesc de plata impozitului asociațiile de economii și împrumut.</p> <p>Articolul 53³. Organizațiile sindicale și patronale</p> <p>Organizațiile sindicale și patronale se scutesc de impozit pe venit.</p>			
<p>20</p> <p>Articolul 283. Scutirea de impozit (1) De impozitul pe bunurile imobiliare sînt scutiți:</p> <p>a) autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile;</p> <p>b) societățile orbilor, surzilor și invalizilor și întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale acestor societăți;</p> <p>c) întreprinderile penitenciarelor;</p> <p>d) Centrul Republican Experimental pentru Protezare, Ortopedie și Reabilitare al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei;</p> <p>e) obiectivele de protecție civilă;</p>	<p>Platforma pentru promovarea Antreprenoriatului social</p> <p>Art.283 alin.(1) se completează cu litera b') cu următorul cuprins:</p> <p>b') asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private care desfășoară activitatea de antreprenoriat social și întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție – pentru bunurile imobiliare destinate activității de antreprenoriat social și/sau dobîndite din desfășurarea activității de antreprenoriat social.</p>	<p>Nu se acceptă. (vezi comentariile de mai sus)</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
<p>21</p> <p>Articolul 295. Scutirea de taxe</p> <p>Se scutesc de plata:</p> <p>a) tuturor taxelor locale – autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile;</p> <p>b) tuturor taxelor locale – misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, precum și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, în baza principiului reciprocității, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;</p>	<p>Platforma pentru promovarea Antreprenoriatului social</p> <p>La art.295 litera g) în final se completează cu textul ”, precum și întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, dacă unitățile acestora practică activitatea de antreprenoriat social.</p>	<p>Nu se acceptă. (vezi comentariile de mai sus)</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>

<p>Articolul 306. Înlésniri fiscale Taxa nu se aplică pentru: a) apa extrasă din subsol concomitent cu minereurile utile sau extrasă pentru prevenirea (fichidarea) acțiunii dăunătoare a acestor ape;</p>	<p>Platforma pentru promovarea Antreprenoriatului social Art. 306 se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins: d¹) apa extrasă de întreprinderile sociale inclusive întreprinderile sociale de inserție, sau livrată acestora direct sau prin intermediul unor agenți economici și utilizată de către aceste întreprinderi în activitățile de antreprenoriat social.</p>	<p>Nu se acceptă. (vezi comentariile de mai sus)</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
<p>22</p>	<p>Un grup de deputați (Oxana DOMENȚI și V. Păncuț, V. Odnostalec, V. Pistrinciu) După Art. VIII se introduce articolele VIII¹ și VIII² cu următorul conținut: „Art. VIII¹. – Legea nr. 131 din 13.07.2015 privind achizițiile publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 197-205, art.402) se completează după cum urmează: La articolul 5 alin.(2) după cuvintele „ateliere protejate” se completează cu textul „sau întreprinderi sociale de inserție” Art. VIII². Legea bugetului de stat pentru anul 2017, nr. 279/16.12.2016, se completează după cum urmează: Anexa 7, pct.1 lit.d) subpunctul 1) se completează în final cu textul:” întreprinderile sociale inclusiv întreprinderile sociale de inserție.”</p>	<p>Se acceptă parțial (amendamente la Legea privind achizițiile publice)</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
<p>23</p>	<p>Platforma pentru promovarea Antreprenoriatului social La legea bugetului de stat, Anexa 7: Se propune scutirea întreprinderilor sociale și a întreprinderilor sociale de inserție de taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele care sînt utilizate în activitatea de antreprenoriat social desfășurat de către întreprinderile respective. Determinarea cuantumului minim al chiriei bunurilor proprietate publică – să fie indicate întreprinderile sociale de inserție la poziția 1) litera d) coeficientul de ramură privind utilizarea încăperii (K3).</p>	<p>Nu se acceptă nici o scutire fiscal (vezi comentariile de mai sus).</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>

LEGE

privind modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 se completează cu punctul 1¹ cu următorul cuprins:

„1¹. Antreprenoriatul social este o activitate de antreprenoriat al cărei scop principal este soluționarea unor probleme sociale în interesul comunității. Prevederile capitolelor I–VI se aplică activității de antreprenoriat social în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI¹.”

2. Legea se completează cu capitolul VI¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul VI¹

ANTREPRENORIATUL SOCIAL ȘI ÎNTREPRINDEREA SOCIALĂ

Articolul 36¹. Antreprenoriatul social

1. Activitatea de antreprenoriat social, desfășurată de întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, este orientată spre îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de oportunități persoanelor din categoriile defavorizate ale populației prin consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, prin ocuparea forței de muncă, prin dezvoltarea serviciilor sociale în interesul comunității, prin creșterea incluziunii sociale.

2. Organizațiile necomerciale (asociații obștești, fundații și instituții private) desfășoară activitatea de antreprenoriat social după obținerea statutului de

întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție în condițiile articolelor 36² și 36³.

3. Prin categorii defavorizate ale populației se subînțeleg persoanele și familiile defavorizate astfel cum sînt definite în Legea asistenței sociale nr. 547/2003.

4. Constituie activități de antreprenariat social activitățile din domeniile orientate spre:

- a) crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației;
- b) protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale familiilor lor în scopul incluziunii sociale a acestora;
- c) promovarea posibilităților de încadrare a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației prin realizarea serviciilor de intermediere a muncii, de informare și consiliere profesională, de orientare și formare profesională, de consultanță și asistență la inițierea unei activități de întreprinzător;
- d) realizarea activităților care să contribuie la implementarea politicilor publice de dezvoltare regională, inclusiv reducerea dezechilibrelor dintre nivelurile de dezvoltare social-economică în regiuni și în interiorul lor, consolidarea oportunităților financiare, instituționale și umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor, susținerea activității autorităților administrației publice locale și a colectivităților locale, orientată spre dezvoltarea social-economică a localităților și coordonarea interacțiunii lor cu strategiile și programele naționale, de sector și regionale de dezvoltare;
- e) prestarea și dezvoltarea serviciilor sociale, precum și spre asigurarea sustenabilității financiare în vederea dezvoltării și extinderii serviciilor sociale;
- f) promovarea activităților de protecție a mediului;
- g) gestionarea deșeurilor în scopul reducerii acestora și reintroducerii lor maximale în circuitul economic, precum și în scopul prevenirii poluării mediului;
- h) promovarea activităților de protecție a patrimoniului național;
- i) realizarea activităților de turism și sport în scopul recreerii și al socializării;
- j) realizarea activităților extrașcolare;
- k) realizarea activităților din domeniile educației, culturii, ocrotirii sănătății, protecției și asistenței sociale, a celor ce țin de creșterea bunăstării și dezvoltarea comunitară, dacă aceste activități sînt îndreptate exclusiv spre consolidarea coeziunii economice și sociale și creșterea incluziunii sociale.

5. Lista genurilor de activitate din domeniile prevăzute la punctul 4 se stabilește de Guvern.

Articolul 36². Întreprinderea socială

1. Întreprinderea socială este întreprinderea constituită de asociații obștești, fundații, instituții private și/sau persoane fizice care desfășoară activități de antreprenariat social în vederea soluționării unor probleme sociale de interes comunitar și care îndeplinesc condițiile stabilite în prezentul capitol.

2. Întreprinderile sociale de inserție sînt întreprinderi sociale care au ca scop crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.

Articolul 36³. Condiții pentru atribuirea statutului de întreprindere socială și a statutului de întreprindere socială de inserție

1. Pot obține statut de întreprindere socială societățile cu răspundere limitată și cooperativele de producție, constituite de entitățile specificate la articolul 36² punctul 1, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) desfășoară activități în cel puțin unul dintre domeniile prevăzute la articolul 36¹ punctul 4;
- b) asigură asociaților drept de vot egal, indiferent de participațiunea la capitalul social;
- c) reinvestesc cel puțin 90% din profit în realizarea obiectivelor din domeniile prevăzute la articolul 36¹ punctul 4 și stipulate expres în actul de constituire;
- d) aplică principiul echității sociale față de angajați, asigurînd niveluri de salarizare echitabile, între care nu pot exista diferențe care să depășească raportul de 1 la 5;
- e) nu au datorii la bugetul public național;
- f) stipulează expres în actul de constituire domeniile în care desfășoară activitatea, condițiile menționate la literele b) și c) din prezentul punct, precum și faptul că:
 - nu distribuie proprietatea, dobîndită din momentul obținerii statutului de întreprindere socială din activități de antreprenariat social, și mai mult de 10% din profit între membrii și fondatorii săi, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare;
 - în caz de lichidare, transmite activele rămase după satisfacerea pretențiilor creditorilor săi către una sau mai multe întreprinderi sociale, întreprinderi sociale de inserție sau organizații necomerciale care au obținut statut de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție.

2. Pot obține statut de întreprindere socială de inserție societățile cu răspundere limitată și cooperativele de producție, constituite de entitățile specificate la articolul 36² punctul 1, care, suplimentar la condițiile menționate la

punctul 1 din prezentul articol, cu excepția literei a), îndeplinesc cumulativ și următoarele condiții:

a) au, permanent, cel puțin 30% din personalul angajat aparținând categoriilor defavorizate ale populației, astfel încât timpul de lucru cumulat al acestor angajați să reprezinte cel puțin 30% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților;

b) stipulează expres în actul de constituire, ca obiectiv, crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.

3. Statutul de întreprindere socială sau statutul de întreprindere socială de inserție se atribuie de Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social pe un termen de 3 ani, cu posibilitatea prelungirii dacă se face dovada că sînt respectate condițiile care au stat la baza atribuirii statutului respectiv, și se obține din momentul înscrierii sintagmei „Întreprindere socială” sau „Întreprindere socială de inserție” în actele de constituire ale întreprinderii și în registrul de stat în care se înregistrează persoana juridică respectivă.

Articolul 36⁴. Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social

1. Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social (în continuare – *Comisie*) este un organ colegial care se instituie prin ordinul ministrului economiei și infrastructurii și exercită următoarele atribuții principale:

- a) elaborează studii și rapoarte în domeniul antreprenoriatului social;
- b) participă la elaborarea politicilor publice și a actelor normative în domeniul antreprenoriatului social;
- c) înaintează recomandări privind îmbunătățirea mediului de dezvoltare a antreprenoriatului social;
- d) atribuie și retrage statutul de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție.

2. Comisia este alcătuită din 11 membri:

- a) 2 reprezentanți din partea Ministerului Economiei și Infrastructurii, câte un reprezentant din partea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerului Finanțelor și Ministerului Justiției, la nivel de secretar de stat;
- b) un reprezentant al Asociației Primarilor din Republica Moldova;
- c) 4 membri din rîndul reprezentanților organizațiilor necomerciale (asociații obștești, fundații și instituții private) care desfășoară activități de antreprenoriat social și al reprezentanților întreprinderilor sociale, inclusiv al întreprinderilor sociale de inserție.

3. Membrii menționați la punctul 2 litera c) sînt selectați pe bază de concurs, organizat de Ministerul Economiei și Infrastructurii. Modul de organizare și desfășurare a concursului se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

4. În vederea atribuirii statutului de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, Comisia poate cere solicitanților de statut doar acte ce confirmă îndeplinirea condițiilor prevăzute la articolul 36³ punctele 1 și 2.

5. Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei este asigurată de către Ministerul Economiei și Infrastructurii.

6. Modul de organizare și funcționare a Comisiei, componența nominală a acesteia, modul de atribuire și de retragere a statutului de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, inclusiv procedura de examinare a solicitării privind atribuirea unui astfel de statut, precum și controlul privind conformarea la statutul de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție se stabilesc de Guvern.

Articolul 36⁵. Măsuri de sprijin și încurajare a antreprenoriatului social

1. Statul acordă facilități fiscale pentru dezvoltarea antreprenoriatului social conform Codului fiscal.

2. Întreprinderile sociale de inserție beneficiază de:

- a) consiliere gratuită din partea autorităților și instituțiilor publice la constituirea și/sau la dezvoltarea afacerii;
- b) dreptul de participare la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice, în conformitate cu legislația privind achizițiile publice;
- c) ajutor de stat prin intermediul programelor de stat aprobate cu respectarea legislației în domeniu.

3. Întreprinderile sociale de inserție pot beneficia de următoarele facilități din partea autorităților administrației publice locale:

- a) atribuirea unor spații și/sau terenuri aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, cu respectarea prevederilor Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, în scopul desfășurării activităților pentru care le-a fost atribuit statutul de întreprindere socială de inserție;
- b) sprijin în promovarea produselor realizate și/sau furnizate, serviciilor prestate ori lucrărilor executate în cadrul comunității, precum și în identificarea unor piețe de desfacere pentru acestea;
- c) sprijin în promovarea turismului și activităților conexe acestuia prin valorificarea patrimoniului istoric și cultural local;

d) alte facilități și scutiri de taxe și impozite, acordate de autoritățile administrației publice locale în condițiile legii.”

Art. II. – Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 153–156BIS), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu articolul 26¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 26¹. Activitatea de antreprenariat social a asociației obștești

(1) Antreprenariatul social este o formă a activității economice a asociației obștești.

(2) Asociația obștească poate desfășura activități de antreprenariat social în conformitate cu prevederile Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi de sine stătător sau prin întreprinderile sociale pe care le fondează sub formă juridică de organizare de societăți cu răspundere limitată sau cooperative de producție.”

Art. III. – Legea nr. 581/1999 cu privire la fundații (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 118–119, art. 556), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu articolul 23¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 23¹. Activitatea de antreprenariat social a fundației

(1) Antreprenariatul social este o formă a activității economice a fundației.

(2) Fundația poate desfășura activități de antreprenariat social în conformitate cu prevederile Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi de sine stătător sau prin întreprinderile sociale pe care le fondează sub formă juridică de organizare de societăți cu răspundere limitată sau cooperative de producție.”

Art. IV. – Articolul 3 din Legea nr. 1007/2002 privind cooperativele de producție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 71–73, art. 575), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Prevederile prezentei legi se aplică cooperativelor de producție cu statut de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție în măsura în care nu

contravin prevederilor cap. VI¹ din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.”

Art. V. – La articolul 9 din Legea nr. 102/2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 70–72, art. 312), cu modificările și completările ulterioare, litera l) va avea următorul cuprins:

„l) organizațiile neguvernamentale, inclusiv cele care desfășoară activități de antreprenoriat social, precum și întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție;”.

Art. VI. – Articolul 1 din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 127–130, art. 548), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Prevederile prezentei legi se aplică societăților cu răspundere limitată cu statut de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție în măsura în care nu contravin prevederilor cap. VI¹ din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.”

Art. VII. – Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155–158, art. 541), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 7, alineatul (3) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție.”

2. La articolul 11 alineatul (2), după cuvintele „întreprinderi cu scop lucrativ,” se introduc cuvintele „întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție,”.

Art. VIII. – Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 155–159, art. 508), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 32 alineatul (1), după cuvintele „în întreprinderi specializate” se introduc cuvintele „, în întreprinderi sociale de inserție”.

2. La articolul 34, alineatul (3) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) la întreprinderile sociale de inserție.”

3. Articolul 36:

la alineatul (1), după cuvintele „întreprinderi specializate” se introduc cuvintele „ și/sau întreprinderi sociale de inserție”;

la alineatul (2), după cuvintele „Asociației Surzilor din Republica Moldova” se introduce textul „, precum și de către întreprinderile sociale de inserție al căror capital social este deținut în proporție de 100% de societățile și asociațiile obștești ale persoanelor cu dizabilități, create pentru realizarea scopurilor statutare proprii, în cadrul cărora 50% și mai mult din numărul total al lucrătorilor angajați sînt persoane cu dizabilități”;

la alineatul (3), după cuvintele „Întreprinderile specializate” se introduce textul „și întreprinderile sociale de inserție prevăzute la alin. (2)”;

la alineatul (4), după cuvintele „ale persoanelor cu dizabilități” se introduce textul „și întreprinderile sociale de inserție prevăzute la alin. (2)”.

Art. IX. – La articolul 5 alineatul (2) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 197–205, art. 402), cu modificările și completările ulterioare, după cuvintele „atelieri protejate” se introduc cuvintele „și întreprinderi sociale de inserție”.

Art. X. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- b) va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi;
- c) va crea structurile necesare pentru implementarea prezentei legi.

ЗАКОН

о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Закон о предпринимательстве и предприятиях № 845/1992 (Монитор Парламента Республики Молдова, 1994 г., № 2, ст. 33), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие дополнения:

1. Статью 1 дополнить пунктом 1¹ следующего содержания:

«1¹. Социальное предпринимательство является одним из видов предпринимательской деятельности, основной целью которой является решение социальных проблем, представляющих интерес для сообщества. Положения глав I–VI применяются к деятельности в сфере социального предпринимательства в той мере, в какой они не противоречат требованиям главы VI¹.».

2. Дополнить закон главой VI¹ следующего содержания:

«Глава VI¹

СОЦИАЛЬНОЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО И СОЦИАЛЬНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ

Статья 36¹. Социальное предпринимательство

1. Деятельность в сфере социального предпринимательства, осуществляемая социальными предприятиями и интеграционными социальными предприятиями, направлена на улучшение условий жизни и предоставление

перспектив для лиц из социально уязвимых слоев населения путем укрепления экономической и социальной сплоченности, в том числе на уровне местных сообществ, содействия трудовой занятости, развития социальных услуг в интересах сообщества, расширения социальной интеграции.

2. Некоммерческие организации (общественные объединения, фонды и частные учреждения) вправе осуществлять деятельность в сфере социального предпринимательства после обретения статуса социального предприятия или интеграционного социального предприятия при соблюдении условий статей 36² и 36³.

3. Социально уязвимыми слоями населения признаются малоимущие лица и семьи, как это определено Законом о социальной помощи № 547/2003.

4. К деятельности в сфере социального предпринимательства относится деятельность в областях, направленных на:

- a) создание рабочих мест и трудоустройство главным образом лиц из социально уязвимых слоев населения;
- b) защиту и продвижение прав лиц с ограниченными возможностями и их семей с целью их социальной интеграции;
- c) продвижение возможностей трудоустройства лиц из социально уязвимых слоев населения путем предоставления посреднических услуг по трудоустройству, услуг по информированию и профессиональному консультированию, услуг по профессиональной ориентации и подготовке, а также консультаций и помощи в инициировании предпринимательской деятельности;
- d) осуществление деятельности, способствующей реализации государственной политики регионального развития, в том числе сокращение разрывов в социально-экономическом развитии на межрегиональном и внутрирегиональном уровнях, консолидацию финансовых, институциональных и человеческих ресурсов в целях социально-экономического развития регионов, поддержку деятельности органов местного публичного управления и местных сообществ, направленной на социально-экономическое развитие населенных пунктов, и координацию их взаимодействия с национальными, секторальными, региональными стратегиями и программами развития;
- e) предоставление и развитие социальных услуг, а также обеспечение финансовой стабильности для развития и расширения социальных услуг;
- f) продвижение деятельности в области охраны окружающей среды;
- g) управление отходами в целях их сокращения и максимального возвращения в хозяйственный оборот, а также предотвращения загрязнения окружающей среды;
- h) продвижение деятельности по охране национального наследия;
- i) осуществление деятельности в области туризма и спорта для досуга и социализации;
- j) проведение внешкольной деятельности;

к) проведение деятельности в области образования, культуры, здравоохранения, социальной защиты и социального обеспечения, роста благосостояния, развития сообществ, если она направлена исключительно на укрепление экономической и социальной сплоченности и повышение социальной интеграции.

5. Перечень видов деятельности в областях, предусмотренных пунктом 4, устанавливается Правительством.

Статья 36². Социальное предприятие

1. Социальное предприятие является предприятием, созданным общественными объединениями, фондами, частными учреждениями и/или физическими лицами, которое осуществляет различные виды деятельности в сфере социального предпринимательства в целях решения социальных проблем в интересах сообщества и соответствует требованиям, установленным настоящей главой.

2. Интеграционные социальные предприятия являются социальными предприятиями, целью которых являются создание рабочих мест и трудоустройство главным образом лиц из социально уязвимых слоев населения.

Статья 36³. Условия присвоения статуса социального предприятия и статуса интеграционного социального предприятия

1. Статус социального предприятия могут получить общества с ограниченной ответственностью и производственные кооперативы, созданные перечисленными в пункте 1 статьи 36² субъектами, которые совокупно отвечают следующим условиям:

а) осуществляют деятельность по меньшей мере в одной из областей, предусмотренных пунктом 4 статьи 36¹;

б) обеспечивают своим участникам равное право голоса независимо от участия в уставном капитале;

в) реинвестируют по меньшей мере 90 процентов прибыли на достижение целей в областях, установленных пунктом 4 статьи 36¹ и четко прописанных в учредительном документе;

г) применяют принцип социальной справедливости для работников, обеспечивая справедливую оплату труда, уровни которой не должны превышать соотношения 1 к 5;

д) не имеют задолженностей перед национальным публичным бюджетом;

е) четко прописывают в учредительном документе области осуществляемой деятельности, условия, предусмотренные подпунктами б) и в) настоящего пункта, а также то, что:

– не подлежат распределению собственность, приобретенная после получения статуса социального предприятия в результате осуществления деятельности в сфере социального предпринимательства, и более 10 процентов прибыли среди своих членов и учредителей, в том числе в случае реорганизации или ликвидации;

– в случае ликвидации оставшиеся после удовлетворения требований кредиторов активы передаются одному или нескольким социальным предприятиям, интеграционным социальным предприятиям или некоммерческим организациям, получившим статус социального предприятия или интеграционного социального предприятия.

2. Статус интеграционного социального предприятия могут получить общества с ограниченной ответственностью и производственные кооперативы, созданные перечисленными в пункте 1 статьи 36² субъектами, которые в дополнение к условиям, указанным в пункте 1 настоящей статьи, за исключением подпункта а), совокупно отвечают и следующим условиям:

а) по меньшей мере 30 процентов нанятого на постоянной основе персонала составляют лица из социально уязвимых слоев населения, причем общее рабочее время этих работников составляет как минимум 30 процентов общего рабочего времени всех работников;

б) четко прописывают в учредительном документе своей целью создание рабочих мест и трудоустройство главным образом лиц из социально уязвимых слоев населения.

3. Статус социального предприятия или статус интеграционного социального предприятия присваивается Национальной комиссией по вопросам социального предпринимательства сроком на три года с возможностью продления при предоставлении доказательств соблюдения условий, ставших основанием для присвоения соответствующего статуса, и приобретается с момента внесения записи «Социальное предприятие» или «Интеграционное социальное предприятие» в учредительные документы предприятия и в государственный регистр, в котором регистрируется соответствующее юридическое лицо.

Статья 36⁴. Национальная комиссия по вопросам социального предпринимательства

1. Национальная комиссия по вопросам социального предпринимательства (далее – *Комиссия*) является коллегиальным органом, созданным приказом министра экономики и инфраструктуры и выполняющим следующие функции:

а) проводит исследования и составляет доклады в сфере социального предпринимательства;

б) участвует в разработке государственной политики и нормативных актов в сфере социального предпринимательства;

с) вносит предложения по улучшению среды развития социального предпринимательства;

д) присваивает и лишает статуса социального предприятия или интеграционного социального предприятия.

2. Комиссия состоит из 11 членов:

а) два представителя от Министерства экономики и инфраструктуры, по одному представителю от Министерства здравоохранения, труда и социальной защиты, Министерства сельского хозяйства, регионального развития и окружающей среды, Министерства финансов и Министерства юстиции – на уровне государственного секретаря;

б) один представитель от Ассоциации примаров Республики Молдова;

с) четыре члена из числа представителей некоммерческих организаций (общественных объединений, фондов и частных учреждений), осуществляющих деятельность в сфере социального предпринимательства, и представителей социальных предприятий, в том числе интеграционных социальных предприятий.

3. Члены Комиссии, указанные в подпункте с) пункта 2, отбираются на основе конкурса, организованного Министерством экономики и инфраструктуры. Порядок организации и проведения конкурса устанавливается положением, утверждаемым Правительством.

4. Для присвоения статуса социального предприятия или интеграционного социального предприятия Комиссия может потребовать от заявителей статуса только документы, подтверждающие выполнение условий, предусмотренных пунктами 1 и 2 статьи 36³.

5. Ведение делопроизводства Комиссии обеспечивает Министерство экономики и инфраструктуры.

6. Порядок организации и функционирования Комиссии, ее персональный состав, порядок присвоения и лишения статуса социального предприятия или интеграционного социального предприятия, включая процедуру рассмотрения заявки на присвоение этого статуса, а также контроль за соответствием статусу социального предприятия или интеграционного социального предприятия устанавливаются Правительством.

Статья 36⁵. Меры по поддержке и поощрению социального предпринимательства

1. Государство предоставляет налоговые льготы для развития социального предпринимательства согласно Налоговому кодексу.

2. Интеграционные социальные предприятия могут воспользоваться:

а) бесплатным консультированием со стороны органов публичной власти и публичных учреждений при создании и/или развитии бизнеса;

b) правом участия в процедурах присуждения договоров о государственных закупках в соответствии с законодательством о государственных закупках;

c) государственной помощью посредством государственных программ, утверждаемых с соблюдением национального законодательства в соответствующей области.

3. Интеграционные социальные предприятия могут воспользоваться следующими льготами со стороны органов местного публичного управления:

a) выделение помещений и/или земельных участков, находящихся в публичной собственности административно-территориальных единиц, с соблюдением положений Закона о местном публичном управлении в целях осуществления деятельности, для которой им был присвоен статус интеграционного социального предприятия;

b) поддержка в продвижении изготовленных и/или поставляемых товаров, оказываемых услуг или выполняемых работ на уровне сообщества, а также помощь для нахождения рынка сбыта;

c) поддержка в продвижении туризма и смежных видов деятельности путем освоения местного исторического и культурного наследия;

d) другие льготы и освобождения от пошлин и налогов, предоставляемых органами местного публичного управления, в соответствии с законом.».

Ст. II. – Закон об общественных объединениях № 837/1996 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 153–156BIS), с последующими изменениями и дополнениями, дополнить статьей 26¹ следующего содержания:

«Статья 26¹. Деятельность общественного объединения
в сфере социального предпринимательства

(1) Социальное предпринимательство является одним из видов хозяйственной деятельности общественного объединения.

(2) Общественное объединение может осуществлять деятельность в сфере социального предпринимательства в соответствии с Законом о предпринимательстве и предприятиях № 845/1992 самостоятельно или посредством социальных предприятий, созданных в организационно-правовой форме общества с ограниченной ответственностью или производственного кооператива.».

Ст. III. – Закон о фондах № 581/1999 (Официальный монитор Республики Молдова, 1999 г., № 118–119, ст. 556), с последующими изменениями и дополнениями, дополнить статьей 23¹ следующего содержания:

«Статья 23¹. Деятельность фонда в сфере социального предпринимательства

(1) Социальное предпринимательство является одним из видов экономической деятельности фонда.

(2) Фонд может осуществлять деятельность в сфере социального предпринимательства в соответствии с Законом о предпринимательстве и предприятиях № 845/1992 самостоятельно или посредством социальных предприятий, созданных в организационно-правовой форме общества с ограниченной ответственностью или производственного кооператива.»

Ст. IV. – В статью 3 Закона о производственных кооперативах № 1007/2002 (Официальный монитор Республики Молдова, 2002 г., № 71–73, ст. 575), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие изменение и дополнение:

единую часть считать частью (1);

дополнить статью частью (2) следующего содержания:

«(2) Положения настоящего закона применяются к производственным кооперативам со статусом социального предприятия или интеграционного социального предприятия в той мере, в какой они не противоречат положениям главы VI¹ Закона о предпринимательстве и предприятиях № 845/1992.»

Ст. V. – Пункт 1) статьи 9 Закона о занятости населения и социальной защите лиц, находящихся в поиске работы, № 102/2003 (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 70–72, ст. 312), с последующими изменениями и дополнениями, изложить в следующей редакции:

«1) неправительственные организации, включая осуществляющие деятельность в сфере социального предпринимательства, и социальные предприятия, включая интеграционные социальные предприятия;»

Ст. VI. – В статью 1 Закона об обществах с ограниченной ответственностью № 135/2007 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 127–130, ст. 548), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие изменение и дополнение:

единую часть считать частью (1);

дополнить статью частью (2) следующего содержания:

«(2) Положения настоящего закона применяются к обществам с ограниченной ответственностью со статусом социального предприятия или интеграционного социального предприятия в той мере, в какой они не противоречат положениям главы VI¹ Закона о предпринимательстве и предприятиях № 845/1992.».

Ст. VII. – В Закон о социальных услугах № 123/2010 (Официальный монитор Республики Молдова, 2010 г., № 155–158, ст. 541), с последующими изменениями, внести следующие дополнения:

1. Часть (3) статьи 7 дополнить пунктом с) следующего содержания:

«с) социальные предприятия, в том числе интеграционные социальные предприятия.».

2. Часть (2) статьи 11 после слов «коммерческие предприятия» дополнить словами «, социальные предприятия, в том числе интеграционные социальные предприятия».

Ст. VIII. – В Закон о социальной интеграции лиц с ограниченными возможностями № 60/2012 (Официальный монитор Республики Молдова, 2012 г., № 155–159, ст. 508), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие дополнения:

1. Часть (1) статьи 32 после слов «на специализированных предприятиях» дополнить словами «, на интеграционных социальных предприятиях».

2. Часть (3) статьи 34 дополнить пунктом d) следующего содержания:

«d) на интеграционных социальных предприятиях.».

3. В статье 36:

часть (1) после слов «специализированные предприятия» дополнить словами «и/или интеграционные социальные предприятия»;

часть (2) после слов «Ассоциации глухих Республики Молдова» дополнить словами «, в том числе интеграционными социальными предприятиями, 100 процентов уставного капитала которых принадлежит обществам и общественным объединениям лиц с ограниченными возможностями, созданным для реализации своих уставных задач, в которых количество работающих лиц с ограниченными возможностями составляет 50 и более процентов общего числа работников.»;

часть (3) после слов «Специализированные предприятия» дополнить словами «и интеграционные социальные предприятия, предусмотренные частью (2),»;

часть (4) после слов «лиц с ограниченными возможностями» дополнить словами «и интеграционные социальные предприятия, предусмотренные частью (2),».

Ст. IX. – Часть (2) статьи 5 Закона о государственных закупках № 131/2015 (Официальный монитор Республики Молдова, 2015 г., № 197–205, ст. 402), с последующими изменениями и дополнениями, после слов «защищенным мастерским» дополнить словами «и интеграционным социальным предприятиям».

Ст. X. – (1) Настоящий закон вступает в силу по истечении 6 месяцев со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

(2) Правительству в шестимесячный срок со дня вступления в силу настоящего закона:

- а) привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом;
- б) разработать и утвердить нормативные акты, необходимые для исполнения настоящего закона;
- в) создать необходимые структуры для исполнения настоящего закона.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА